

som angaar Realskolerne, skal jeg ikke komme vidtløftigt ind paa; jeg nævnede dem jo i Gaar.

For Realskolernes Vedkommende skal jeg dog gøre et Par Bemærkninger. Ændringsforslaget gaar jo ud paa at give Realskolerne de samme Begunstigelser, som de fik i Fjor ved Loven, ogsaa naar de blive kaldte Mellemskoler, og det er jo saa rimeligt, at hele Udvalget ogsaa har sluttet sig dertil; Realskolerne ville sikkert ogsaa være taknemmelige derfor. Men maa jeg om Realskolernes Stilling knytte et Par Bemærkninger til, hvad jeg allerede i Gaar sagde. Realskolerne have vel nok været noget ængstelige ved dette Lovforslag, og Ængstelsen er fremkommen ganske naturligt derved, at de ikke have kunnet overse, hvorledes Lovforslaget vil virke, og inden der er gaaet nogle Aar, vil det jo heller ikke være muligt at overse det helt; men dog tror jeg at kunne sige, at Realskolerne paa ingen Maade have virkelig Grund til at nære Frygt for Gennemførelsen af dette Lovforslag. Thi det er min Overbevisning, at mange af de Elever, som nu forlade Realskolerne, naar de ere 14 Aar, fordi de enten ikke have Raad eller ikke have Evne til at blive der indtil deres 16de Aar for at tage den store Præliminæreksamen, ville nu blive et Aar længere for at tage den her foreslaaede almindelige Forberedelseseksamen, og det er derfor temmelig sikkert, at der vil blive flere Elever i Realskolerne ud over 14 Aars Alderen end nu. Altsaa, den Frygt, som Realskolerne maatte nære for at se deres Skoler affolkede, har sikkert ikke noget paa sig. Og hvad angaar dette, at Hovedet, som man siger, bliver kappet af Realskolerne, ved at Klassen mellem 15 og 16 Aar falder bort, saa tror jeg heller ikke, at dette vil blive Tilfældet. Jeg tror, at der vil blive fortrinlig Grund til at have denne særlige Realklasse. Hvilke Rettigheder der kan knyttes til denne særlige Realklasse, kan jeg ikke i Øjeblikket udtale mig om med Bestemthed. Men at der vil blive knyttet saadanne Rettigheder til Klassen og i det hele taget til Realskolernes Arbejde, at de paa ingen Maade ville se deres Arbejde hindret eller forstyrret, er jeg fuldkommen overbevist om, thi jeg er fuldkommen enig med Udvalget og Ordføreren i, at der er ingen Grund for Institutionerne til at vende sig til Studentereksamen i Stedet for disse Prøver, som her ere stillede i Udsigt for Realskolernes Vedkommende. Naar det her er blevet sagt, at denne Lovgivning

vil særlig kræve, at de unge skulle læse længere end hidtil, at man vil kræve mere Læsning og mere Skoletid af dem end hidtil, beror det jo rent og skært paa en Misforstaaelse. Der kræves ikke mere Skoletid end hidtil i nogen som helst Retning. — Disse Ting angaaende Realskolerne have jo været til Overvejelse i Udvalget. Der er ganske vist ikke stillet mange Ændringsforslag, kun dem, jeg her har nævnt. Men det er dog ogsaa et Par ret væsentlige, dels det om Understøttelse til Skolerne, og dels det, hvor man fastsætter Eksamensterminen, i hvilken Forberedelseseksamen skal falde sidste Gang.

Men, som sagt, selve Realskolernes Stilling har været til Overvejelse i Udvalget, og Udvalget har forhandlet med Ministeren om dette, og jeg har da stillet i Udsigt, at jeg mente, at man ogsaa kunde indføre en Bestemmelse her i Lovforslaget — jeg antager, at den kan indføres til 3die Behandling —, hvorved det udtrykkelig fastslaas, at det ved kongelig Anordning skal bestemmes, hvilke Rettigheder der kan tillægges den almindelige Forberedelseseksamen, og hvilke Rettigheder der kan tillægges Prøven fra Realklassen. Det skulde altsaa kunne fastslaas ved kongelig Anordning, men der maa forud for denne Fastsættelse gaa en Forhandling mellem Kultusministeriet og de øvrige Ministerier. At Realskolerne have været ængstelige, er ikke saa underligt. Ængsteligheden ligger i, som jeg før sagde, at de ikke have kunnet overse hele Virkningen af denne Lov. Den samme Ængstelse var ogsaa til Stede først i Firserne, da den almindelige Forberedelseseksamen, saaledes som vi nu have den, blev fastslaet. Da indgik der trindt omkring fra Realskolerne en hel Mængde Andragender, og i disse Andragender stod der med stærke Ord udtalt: Denne almindelige Forberedelseseksamen, som man nu indfører, vil helt ødelægge vore Skoler. Vi kunne slet ikke klare os, hvis vi virkelig skulde beholde Børnene længere end til 15 Aars Alderen, som det hidtil har været Tilfældet; naar vi skulde beholde dem indtil 16 Aars Alderen, bliver det vanskeligt for os overhovedet at bestaa. Nu, da der er Tale om at tage 15-Aarsalderen for en hel Del af Realskolens Elever, saa kommer det modsatte frem. Jeg tror, at hvad disse Klager angaar, saa maa man, som jeg før nævnede, søge deres Begrundelse i, at det ikke er muligt for vedkommende ganske at overse Virkningerne af Lovforslaget, men de maa i denne Henseende slaa sig til Taals med,